

't Seghen Waert

jaargang 34 aflevering 3

augustus 2015

uitgave van het
Historisch Genootschap
Oud Soetermeer

Contact

't Oude Huis, Dorpsstraat 7, 2712 AB Zoetermeer, tel. (079) 319 06 83

www.oudsoetermeer.nl; info@oudsoetermeer.nl

Ledenadministratie en bezorging: ledenadministratie@oudsoetermeer.nl, tel. (079) 331 58 28

Dagelijks bestuur

dhr. B.J. van Eken, voorzitter@oudsoetermeer.nl, tel. 06 54346224

dhr. J. de Ruiter, secretaris@oudsoetermeer.nl, tel. 06 21265975

dhr. P.A. Bekking, penningmeester@oudsoetermeer.nl, (079) 341 94 90

Werkgroepen en commissies

Activiteitencommissie: activiteitencommissie@oudsoetermeer.nl, tel. (079) 351 70 47

Archeologische Werkgroep: awz@oudsoetermeer.nl

Collectie en Archief: collectie@oudsoetermeer.nl

Commissie Historisch Erfgoed: che@oudsoetermeer.nl

Genealogische Werkgroep: gwz@oudsoetermeer.nl

Interviewgroep Sprekend Verleden: isv@oudsoetermeer.nl

Leesgroep Lastige Letters: paleografie@oudsoetermeer.nl

Filmwerkgroep: wbbg@oudsoetermeer.nl

Bankrekeningnummers

Contributie: NL 68 ABNA 06 13 09 20 07

Giften: NL 65 ABNA 06 13 09 83 66

Colofon

Uitgave: Historisch Genootschap Oud Soetermeer; ISSN: 1384-7260

Redactie: P. Drapers, R. Grootveld, J. de Kler, R. Tousain, T. Vermeulen;

redactie@oudsoetermeer.nl

Vormgeving: R. Tousain

Afbeeldingen zijn afkomstig uit de collectie van Oud Soetermeer, tenzij anders vermeld.

Omslag: Het huis en de garage ten westen van de Plas van Poot rond 1948.

(Collectie A. Ouwerkerk)

INHOUD

De Zoetermeerse stationsspanten op reis	2
<i>Botine Koopmans</i>	
Botine schrijft een artikeltje over bouw materiaal dat al meer dan 100 jaar oud is en aan zijn derde leven is begonnen. In 't Seghen Waert waarin veel aandacht is voor het thema van de Open Monumentendag 'Kunst en Ambacht' hoort zo'n tekst een prominente plaats te krijgen: de eerste!	
Een kijkje bij de Commissie Historisch Erfgoed	6
<i>Alex Bierman</i>	
De werkgroepen en de commissies vormen de pijlers waarop het Historisch Genootschap Oud Soetermeer rust. Bij de Open Monumentendag gaat het onder andere ook over gebouwen en om een metafoor te gebruiken zou u bij het lezen van het artikel over de Commissie Historisch Erfgoed tot de conclusie kunnen komen dat zij voor de vereniging een deel van het fundament is.	
Sprekend Verleden: in gesprek met Cor Kraal	11
<i>M.C.J. Moers-de Vree, C.M.A.M. van Wijk-Moers en E.W. van den Burg</i>	
Geen huis of gebouw verrijst zonder timmeren. De interviewwerkgroep slaat dus de spijker op de kop: het thema van de Open Monumentendag is Kunst en Ambacht en zij spraken met een echte timmerman.	
Waarom de Plas van Poot	21
<i>Piet Drapers</i>	
Straten, pleinen, bruggen, tunnels en parken in Zoetermeer dragen soms de naam van een persoon. De meesten van ons hebben wel een beeld van deze man of vrouw, maar naar wie is de Plas van Poot nu genoemd. Na het lezen van dit artikel weet u wat meer van deze, nagenoeg, rasechte Rotterdammer. Hij maakte van een stukje wildernis een mooi stukje natuur dat over enkele jaren wellicht al tot het Zoetermeerse erfgoed behoort.	
De archivaris weet wat echt is....	32
<i>C.J. Heeren</i>	
In het laatste artikel in een serie van drie zet de Zoetermeerse gemeentearchivaris nog even de puntjes op de i. Wij zouden onthand zijn zonder authentieke informatie en als afgeleide daarvan dus eigenlijk ook zonder de archivaris.	
Nieuwe publicaties	34

De Zoetermeerse stationsspanen op reis

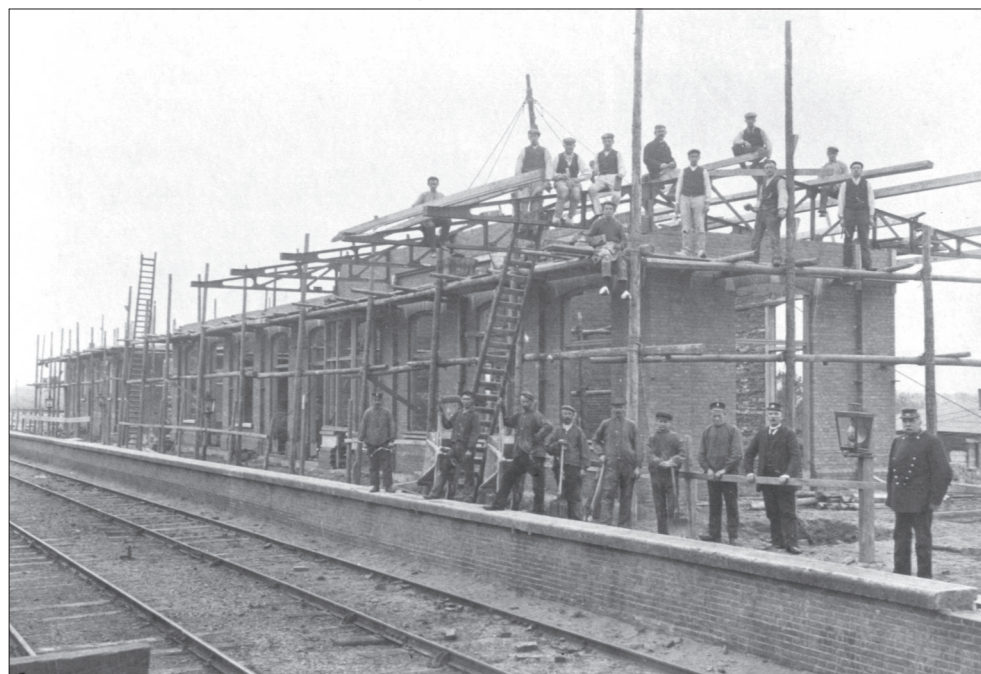
Botine Koopmans

Al jarenlang ligt op het terrein van de voormalige rioolzuivering aan de Rokkeveenseweg een bijzonder stukje cultureel erfgoed van Zoetermeer te wachten op een nieuwe bestemming: de spanen van het oude station Zoetermeer-Zegwaard uit 1907.

De eerste bestemming

Op 1 mei 1870 kreeg het tweelingdorp Zoetermeer-Zegwaard een eigen station met de naam Zoetermeer-Zegwaard. Dat brandde in 1905 af en werd in 1907 vervangen door een nieuw station. Het stationnetje bestond uit een houten overkapping dat op driehoekige geklonken ijzeren spanen rustte. Tot 1938 stopten daar de treinen voor de passagiers die onder de overkapping op het perron stonden te wachten. Na dat jaar namen bussen de taak over van de trein

De bouw van NS Station Zoetermeer-Zegwaard in 1907, het huidige Zoetermeer-Oost. Duidelijk zijn de spanen te zien die de overkapping gaan dragen.
(Foto M.J.A. van Leeuwen, Den Haag)

en het station werd gesloten. Het deed nog even dienst in de Tweede Wereldoorlog en daarna nog een jaar tussen mei 1951 en mei 1952. Toen was het definitief afgelopen en werd het stationnetje gesloopt. Aan het station herinnert alleen de woning van de stationschef, een klein wit huis, dat verscholen in het groen ligt. Het kaartjesloket is zelfs nog in de woning bewaard. De stationsspanten werden verkocht aan bouwbedrijf Overdevest. Daar zag de bekende Zoetermeerse margarinefabrikant H.C. (Huug) Brinkers ze liggen en hij kocht ze samen met spanten die van een oude hangar afkomstig waren met het idee dat ze ooit wel eens van pas zouden komen.

Op weg naar de Bijdorplaan

Brinkers had in 1947 in het voormalige pand van melkhandel Zelandia aan de Dorpsstraat een glasverwerkingsbedrijf opgericht, de NV Hardglas. In 1954/1955 liet hij een nieuwe bedrijfshal aan de Bijdorplaan bouwen. De hal had de vorm van een basiliek, bestaande uit een hoge middenbeuk en twee lagere zij-

De afbraak van Station Zoetermeer, nu Zoetermeer Oost, door de Fa. L. Lengkeek in 1952. De ijzeren spanten van de overkapping werden bewaard.

beuken. De basiliekvorm is afkomstig van kerken en werd sinds het begin van de twintigste eeuw vaak gekozen voor grotere fabriekshallen. De stationsspanen kregen een plek in de beide zijbeuken van de hal. Voor de brede middelste beuk gebruikte Brinkers de veel grotere gebogen spanen uit de hangar. Een mooi staaltje van hergebruik dat in de schaarse naoorlogse jaren heel vaak werd gedaan. Het glasverwerkingsbedrijf van Brinkers fabriceerde hardglas, een glassoort dat ongeveer zes keer sterker is dan gewoon glas. De fabriek Hardglas, later bekend onder de naam Pieterman Hardglas, werd in 1984 verkocht aan een Duitse glashandelaar. Nog enkele jaren bleef Pieterman Hardglas onder de oude naam in Zoetermeer voortbestaan, maar in 2002 werd het bedrijf gesloten.

De fabriekshal, die Pieterman Hardglas al eerder had verlaten voor een nieuw gebouw op het industrieterrein Lansinghage, bleef leeg achter aan de Bijdorplaan. De gebouwen werden verkocht aan de gemeente Zoetermeer. Al gauw zagen het Historisch Genootschap Oud Soetermeer en de Zoetermeerse kunstenaars de waarde in van zo'n schitterende ruimte. Niet alleen geschikt voor kunstmanifestaties en exposities, maar ook waardevol door de aanwezigheid van met name de historische spanen van het oude stationnetje Soetermeer-Zegwaard. De gemeente had echter andere plannen met de grond en zo werd in 1995 besloten tot sloop van de hal.

Wachten op een nieuwe bestemming

Gelukkig bleek dat niet het einde van de stationsspanen. Wel voor de midden-spanen van de oude hangar, maar de stationsspanen werden vanwege de verbinding met de geschiedenis van Zoetermeer zo waardevol geacht dat de gemeente ze liet opslaan. De vijftien spanen vonden zo een voorlopig laatste rustplaats in afwachting van een nieuwe bestemming. Aanvankelijk lagen de spanen in de gemeentelijke opslag in Rokkeveen en toen zij door plaatsgebrek moesten verhuizen, heeft beeldend kunstenaar Robert Verhaaf er voor gezorgd dat ze op het terrein van de voormalige rioolzuivering aan de Rokkeveenseweg terecht konden in de voormalige zoutopslag.

Het vinden van een nieuwe bestemming viel niet mee. Er zijn diverse pogingen ondernomen om ze een plekje te geven, zoals in het nieuwe woonzorgcomplex dat op het terrein van de Pieterman Hardglas fabriek is verzezen.

Twee van de oude spanten zijn op 25 juni 2015 geplaatst boven het nieuwe podium op het Nicolaasplein, de derde ligt nog op de vrachtwagen. (Foto Ton Vermeulen)

Eindstation Nicolaasplein

Toen deed zich onverwacht een prachtige kans voor. Aanleiding was het succes van het artistieke festival 'Zomer in het Park' op de locatie van de Nicolaasschool, een initiatief van Terra Art Projects in 2014. Het idee ontstond om op de plaats van de gesloopte school een overdekt paviljoen te bouwen en daar de spanten voor te gebruiken. Aldus geschiedde, zij het dat er maar voor drie spanten ruimte was. Misschien kan het paviljoen ooit verlengd worden; er zijn nog genoeg spanten over.

De drie spanten zijn zorgvuldig geselecteerd. Na kleuronderzoek door het Historisch Genootschap zijn zij zacht gestraald en voorzien van een beschermende grondlaag. Daaroverheen kwam de afwerklaag in een geelgrijze kleur. Het resultaat mag er wezen. Er staat een prachtig paviljoen, waarin de spanten prima tot hun recht komen. Zij rusten op stalen balken met een H-profiel en dragen een transparante overkapping. Je waant je bijna op het oude treinstation!

In dit paviljoen worden verschillende aspecten op een harmonieuze wijze met elkaar verenigd: het culturele erfgoed van Zoetermeer, het principe van hergebruik, ambachtelijkheid en de wereld van kunst en cultuur. En dat alles in de sfeervolle ambiance van het Nicolaasplein aan de Dobbe.

Een kijkje bij de Commissie Historisch Erfgoed

Alex Bierman

Het Historisch Genootschap kent een groot aantal actieve leden, die belangrijk werk doen voor de vereniging en voor de inwoners van Zoetermeer. De Commissie Historisch Erfgoed, of kortweg CHE, is een van deze werkgroepen. Wellicht heeft u zich wel eens afgevraagd wat deze werkgroep nu precies doet, wat onze doelstellingen en taken zijn en hoe wij dat vormgeven. In dit artikel zullen wij een tipje van de sluier oplichten.

Doelen en taken

Laten we beginnen met de doelen en taken zoals wij die ons gesteld hebben. De CHE zet zich in voor het behoud van historische gebouwen en structuren in Zoetermeer. Onder historische structuren vallen o.a. oude wegen, weteringen, singels, hagen, windsingels, dijken, polders, waterwegen, kerkhoven e.d.

Dit doen wij door

- Advisering inzake historisch erfgoed aan het bestuur, de gemeente Zoetermeer, eigenaren en geïnteresseerden
- Signalering van dreigend verval en sloopplannen
- Actief voordragen van behoudens- en beschermingswaardige objecten (gebouwen of structuren)
- Schrijven van zienswijzen, starten van bezwaar- en beroepsprocedures
- Onderhouden van contacten met politiek, gemeente en de bevolking
- Bevorderen van kennis omtrent het historisch erfgoed.

Successen

We zijn op tal van fronten actief, met grote, langlopende projecten of korte, snelle projecten. Het afgelopen jaar hebben wij ons met veel zaken bezig gehouden. De tastbaarste is misschien wel het nieuw gebouwde paviljoen op het Nicolaasplein, waarvoor een drietal ijzeren spanten zijn gebruikt, die oorspronkelijk in het gebouw van het oude station Soetermeer-Zegwaard zaten en later in dat van Pieterman Hardglas. Daarna zijn ze 17 jaar opgeslagen in een zoutloods bij de voormalige rioolzuivering aan de Rokkeveenseweg. Vorig jaar zijn we begonnen met het onder de aandacht brengen van de spanten bij een aantal partijen en bij Terra Arts Projects vielen ze in goede aarde. In nauwe samenwerking met ons hebben zij dit voortvarend opgepakt en de politiek achter het idee gekregen. Wij zijn gedurende het proces als adviseurs betrokken geweest bij de realisatie van het project.

Het dak van De Leeuwenhoeve was ook in 2008 al aan vervanging toe.
(Foto Ronald Grootveld)

We hebben ook met succes een zienswijze tegen de voorgenomen grootschalige bebouwing op het terrein van de voormalige bouwspiegelplaats en wijktuinen aan de Voorweg geschreven. Daarbij hebben we nauw samengewerkt met diverse fracties in de gemeenteraad en met de bewoners langs de Voorweg. Dit heeft er toe geleid dat de gemeente een nieuwe ruimtelijke visie ging voorbereiden voor de historische linten. Wij zijn door de gemeente Zoetermeer uitgenodigd zitting te nemen in de klankbordgroep voor de ontwikkeling van de nieuwe ruimtelijke visie voor zowel de Voorweg als de Zegwaartseweg.

Bij de visiebijeenkomsten ontdekten we soms ook nieuwe historische plekken. Zo ontdekten we de laatst overgebleven steekhaven in de Voorwegwetering (naast Voorweg 180). Het plaatsen van een informatiebord bij deze plek staat voor komend jaar in onze planning. Onze successen bereiken we niet alleen, maar veelal door ons te verbinden met andere belanghebbenden. Dit kunnen bewonersorganisaties zijn, maar ook andere maatschappelijke organisaties. We kijken daarbij naar wat ons bindt, wat onze gezamenlijke belangen zijn. Onze inbreng van plaatselijke historische kennis kan aan zo'n samenwerking een extra dimensie geven.

Bedreigd Erfgoed

Veel boerderijen langs de oude linten worden bedreigd. Ze worden geheel of gedeeltelijk gesloopt om ruimte te maken voor opzichtige woningbouw. Of ze worden aan hun lot overgelaten. Dat heeft onze aandacht. Zo kent iedereen de trieste aanblik van de afgebrande Annahoeve aan de Voorweg en de zwaar vervallen en ingestorte schuur van de Leeuwenhoeve aan de Zegwaartseweg. Van de laatste kunnen wij melden dat de erven Van Leeuwen een architect hebben ingehuurd om een restauratieplan te maken voor de Leeuwenhoeve. We hebben deze architect ontvangen, onze zienswijze uiteengezet, hem gewezen op de historische waarde en tenslotte ook voorzien van informatie. Voor de Annahoeve zoeken we nog naar een goede oplossing. Uiteraard samen met onder anderen Monumentenzorg.

Het zal u niet ontgaan zijn, dat de aanblik van de Nieuwe Driemanspolder gaat veranderen. Een deel van de polder zal in de toekomst gaan fungeren als waterberging. Ook hier volgen wij het proces en proberen we bestuurders te overtuigen van het belang van goede geschiedschrijving en documentatie van de huidige aanblik. Veelal wordt dat resultaat gepubliceerd in de vorm van een boek.

Ook de Meerpolder verjaart. In 2016 is het 400 jaar geleden dat het besluit werd genomen om het Zoetermeerse Meer droog te malen. Ook hier zijn mensen van het HGOS en van de CHE bij betrokken om het onder de aandacht van de bevolking te brengen en om de geschiedenis van deze polder vast te leggen voor het nageslacht.

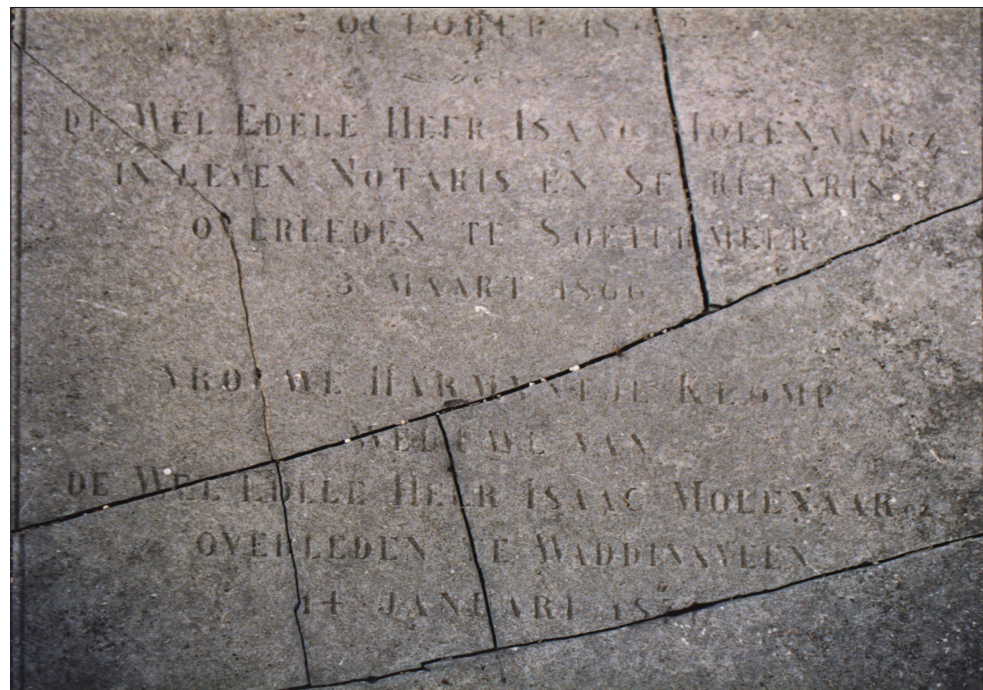
Nieuwe projecten

We zitten niet stil, projecten eindigen en nieuwe komen op onze weg. Zo zijn we nu bezig om de oudste grafsteen op het kerkhof van de Oude Kerk te redden in nauwe samenwerking met de kerkgemeenschap van de Oude Kerk. Het gaat om de zwaar gehavende grafsteen van niemand minder dan Isaac Molenaar en zijn echtgenote.

Ronald Grootveld heeft over Molenaar de volgende informatie gevonden.

Molenaar (1796-1866) was notaris en gemeentesecretaris in Zoetermeer vanaf 1827. Hij was de drijvende kracht achter de Remonstrantse gemeente en zorgde in 1842 mede voor een nieuw kerkgebouw in de Dorpsstraat voor hen. Hij was actief op cultureel gebied, lid van verschillende literaire genootschappen en secretaris-penningmeester van vele polders. Ook was hij rentmeester van de familie Osy, ambachtsheren van Zegwaart. De nakomelingen van Isaac Molenaar deden dit werk tot 1967.

Gebroken grafsteen van Isaac Molenaar en zijn echtgenote. (Foto Ronald Grootveld)

De grafsteen is cultuurhistorisch van belang omdat het de oudste grafsteen op een kerkhof in Zoetermeer is. Het lot van grafstenen is dat ze worden verwijderd omdat er weer behoefte is aan nieuwe graven, zo gaat dat al eeuwen. Dat deze zerk het al bijna 150 jaar heeft uitgehouden, is dus bijzonder. Het is een tastbaar en leesbaar historisch object en daar moeten we zuinig op zijn.

Informatieborden

Naast het actief beschermen van ons erfgoed, hebben we ook de taak om de inwoners en bestuurders van Zoetermeer, bewust te maken van het rijke erfgoed van onze stad. Dat laten we zien door middel van informatieborden. Dat doen we in nauw overleg met Botine Koopmans, de cultuurhistorica van de gemeente Zoetermeer, sectie Monumentenzorg. Wij dragen plaatsen en onderwerpen aan en laten borden maken, waarna zij het traject van plaatsing begeleidt. Zo zal 12 september aanstaande, tijdens de Open Monumentendag een nieuw bord in de Dorpsstraat worden onthuld over de samenvoeging van Zoetermeer en Zegwaard, nu 80 jaar geleden.

Open Monumentendag

De Open Monumentendag maakt ook deel uit van ons takenpakket. Dit doen we samen met de andere werkgroepen. Eenmaal in de twee jaar zijn wij aan de beurt om deze te organiseren in nauwe samenwerking met de gemeente Zoetermeer, sectie Monumentenzorg.

Wij leveren onder andere vrijwilligers om monumenten tijdens die dag te bemannen. We verzamelen informatie over de te bezichtigen gebouwen en bereiden presentaties voor.

Interesse

De CHE is een actieve werkgroep met een breed en uiteenlopend werkveld. Juist die diversiteit maakt het werken in de CHE boeiend en enerverend.

En er is altijd iets te doen. Vele handen maken licht werk en vele ogen zien meer, dus als u geïnteresseerd bent, kom dan eens bij ons kijken. Is er een doel of onderwerp dat u aanspreekt en waarvoor u zich wilt inzetten, maar u wilt niet continu deel uitmaken van de CHE, dan kan dat ook best op tijdelijke basis. Ons e-mailadres vindt u in het colofon van dit tijdschrift.

Isaac Molenaar (1796-1866), onder meer notaris en gemeentesecretaris van Zoetermeer, circa 1860.
(Foto M. Verveer, Den Haag)

Sprekend Verleden: in gesprek met Cor Kraal

M.C.J. Moers-de Vree en C.M.A.M. van Wijk-Moers en E.W. van den Burg

Het thema van de Open Monumentendag is Kunst en Ambacht. Daarom hebben wij Cor(nelis) Kraal geïnterviewd. Hij was werkzaam in een ambachtelijk bedrijf dat bijna anderhalve eeuw in de Dorpsstraat van Zegwaart en Zoetermeer was gevestigd. In 1857 is het oorspronkelijke bedrijf gesticht door Wim van Os, opgevolgd door zijn zoon Jan van Os. Daarna is het voortgezet door twee generaties Kraal. Cor Kraal was de laatste eigenaar. Hij is geboren in 1932.

Het gezin

‘Mijn vader was Adrianus Kraal, geboren op 2 januari 1906 in Alphen aan den Rijn. Hij is getrouwd op 12 juli 1928 in Zegwaart met Elisabeth Maria Huurman, geboren in Zegwaart. Uit hun huwelijk zijn drie kinderen geboren. De eerste was ikzelf op 19 januari 1932, dan Pieter Jacobus op 31 januari 1938, op dezelfde dag als Beatrix en Arie 27 januari 1941.

Wij woonden eerst op Den Hoorn 6 en zijn, toen mijn vader de zaak inmiddels had overgenomen verhuisd naar het pand Dorpsstraat 133. Er is mij verteld, dat toen mijn geboorte zich aankondigde, mijn vader, die bij Jan van Os werkte, van het dak van de Gereformeerde Kerk, de Pelgrimskerk, is geroepen. Hij was daar bezig met het afwerken van de kap’.

Schoolgaan met hindernissen

Nadat Cor de kleuterschool met vrucht had doorlopen moest hij naar de lagere ofwel de grote school. Het is normaal dat kinderen de lagere school kunnen volgen in gebouwen die daarvoor zijn ingericht. In de oorlog was dat in Zoetermeer niet altijd zo.

‘Op 1 april 1938 moest ik naar de lagere school, dat was de School met den Bijbel aan de Dorpsstraat 99. Tijdens de oorlogsjaren werd onze school tot driemaal toe gevorderd door de Duitsers. De laatste keer voor de rest van de oorlog. Dat betekende dat wij les kregen in gebouwen waar behoorlijk geïmproviseerd moest worden. Ik heb les gehad in het koor van de Oude Kerk, in de kerkenraadskamer van de Gereformeerde kerk en in bedrijfsgebouwen van de firma Boon aan de Schinkelweg. We hadden halve dagen school, of in de och-

De werkplaats van het timmerbedrijf A. Kraal aan de Dorpsstraat 133. Van links naar rechts: Wim Verschoor, Adriaan Kraal, Bart Straaijer, Leen Glas en Piet Moers. (Collectie C. Kraal)

tend, of in de middag. Eén keer hebben we met een groepje voor straf een hele dag school gehad! Dat zat zo: We kwamen bij de Oude Kerk om naar school te gaan. Er stond een auto voor de kerk met twee klokken er op, die moesten worden ingeleverd vanwege het brons en om omgesmolten te worden als oorlogstuig. De toren stond open en toen zijn we met een stuk of vier, vijf jongens naar boven geklommen. Toen we boven waren, riepen we naar de meester en dat viel niet in goede aarde! Voor straf moesten we ook die middag, die we normaal vrij zouden zijn geweest, terugkomen'. Een korte toelichting over de klokkenroof vinden we in Een klassiek juweel, De Oude Kerk: "In de oorlog werden ook hier de torenklokken door de Duitsers gevorderd. Het kleinste klokje, dat uit 1657, verhuisde naar Alblasterdam om daar als alarmklok te dienen. Die keerde in september 1945 weer in de toren terug. De twee andere klokken kwamen na de oorlog enigszins beschadigd weer in Zoetermeer aan. De grote klok van Karel van Wijngaarden uit 1667 moest hergoten worden en werd in 1949 weer opgehangen. De Mariaklok uit 1571 werd voor het eerst weer geluid op 6 september 1948 bij de troonsbestijging van koningin Juliana. Het kleine klokje werd in 1980 bij de ingebruikneming van de Ichtuskerk in de wijk Seghwaert daar als luidklok geïnstalleerd."

Knecht wordt baas

Jan van Os had heel wat personeel. Het bedrijf had in het algemeen genoeg werk. Veel vaste klanten bij boeren en particulieren. De verhouding tussen Van Os en het echtpaar Kraal was heel goed en ze kwamen ook wel bij elkaar op bezoek. Toen Jan van Os uit het bedrijf wilde stappen polste hij Adriaan Kraal of hij iets in overname van het bedrijf zag. Ja, dat zag Adriaan wel en zo werd overeengekomen dat op 1 augustus 1937 het timmerbedrijf J. van Os veranderde in timmerbedrijf A. Kraal, voorheen J. van Os. Adriaan werd eindverantwoordelijk en dat was toch een heel andere rol dan die van knecht.

De crisis naderde wel haar einde, maar het bleef hard werken. In de aanbeveling die Jan van Os aan zijn klanten zond schreef hij onder andere het volgende: "Hiermede heb ik de eer U te berichten, dat ik mij uit mijn bedrijf heb teruggetrokken en mijn zaak heb overgedaan aan mijn vertrouwde knecht den heer A. Kraal die reeds gedurende een vijftiental jaren tot mijn volkomen tevredenheid daarin is werkzaam geweest".

Inkwartiering

'Het zal begin 1941 zijn geweest dat er weer Duitse legereenheden tijdelijk in Zoetermeer werden ondergebracht. Duitse soldaten werden ook nogal eens bij particulieren ondergebracht. Cor heeft dat als kind meegemaakt toen het gezin nog op Den Hoorn 6 woonde. 'Ook bij ons werd er een ingekwartierd. Ik herinner mij hem als een nog jonge man, die getrouwd was en een kind had van zo'n anderhalf jaar. Hij was chauffeur van een officier en heette Leo Rauscher en zijn meerdere was ingekwartierd bij de familie Nühn. Hij was beslist geen Nazi. Je had in die tijd plaatjesalbums van dieren en dan ging ik samen met Leo plaatjes plakken. Die albums heb ik nog. Op een gegeven moment moest hij naar

Rusland. Nooit meer van gehoord. Na de oorlog heb ik een brief geschreven naar zijn vrouw. Zij antwoordde het volgende: hij is naar Rusland gegaan en ik weet dat hij in een hospitaal terecht is gekomen en daarna nooit meer iets gehoord. Toen was het al 1946, ik had inmiddels een beetje Duits geleerd'.

Leo Rauscher, ingekwartierde Duitser bij de fam. A. Kraal.
(Collectie C. Kraal)

Verhuizen

In 1942 zijn wij gaan wonen in de verbouwde woning Dorpsstraat 133, wonen bij het bedrijf was veel praktischer. De panden Dorpsstraat 131 en 133 waren nog altijd eigendom van Jan van Os. Het zou nog tot 1970 duren voordat ik het hele pand en de woningen 131 en 133 kon kopen. Daar kom ik later op terug.

Dysenterie

In 1943 heerste hier een vreselijke vorm van dysenterie. Behalve mijn vader waren wij allemaal besmet. Mijn broertje Arie is een paar dagen heel erg ziek geweest en op 5 augustus 1943 is hij er aan overleden. Op het rouwkaartje staat te lezen dat hij op "maandag 9 augustus, tussen 1 en 2 uur zal worden begraven". Toen mijn vader mijn broertje ging begraven, moest hij eerst nog kijken of mijn moeder nog leefde, zo erg was het. Mijn broer Piet en ik lagen in Voorburg in het Sint Antoniushove ziekenhuis. Piet is ook heel erg ziek geweest, ik wat minder, maar ik moest bij mijn broer blijven. We hebben daar zes weken in barakken gelegen. We werden verpleegd door nonnen. Wij kregen geen bezoek van moeder, die was te ziek, wel van vader. Echt contact was moeilijk, omdat mijn vader vanwege het gevaar van besmetting niet binnen mocht komen. Hij stond dan buiten voor een raam en wij lagen binnen op ons bed. Aan de overkant bij ons in de Dorpsstraat zouden ook een paar kinderen zijn gestorven aan dysenterie.

Naar de MULO (Meer Uitgebreid Lager Onderwijs)

In september 1944 was Cor twaalf jaar en de lagere school ontgroeid. Vader Kraal kon een aankomende timmerman best gebruiken, maar zag wel in dat Cor een administratieve ondergrond nodig zou hebben als hij hem later zou opvolgen. Besloten werd dat Cor naar de Mulo zou gaan in het Bezuidenhout van Den Haag. Cor zat nauwelijks twee weken op school toen er zich een dramatische gebeurtenis afspeelde. Wat ik nu vertel gebeurde op 13 september 1944. Omstreeks het middaguur kwamen we uit school en zagen we op de Veenweg in het Wilsveen een driewielige auto van Noordam dwars op de weg staan. De auto was beschoten en er moest wat ergs zijn gebeurd vanwege het vele bloed dat er nog lag. Toen we in Dorpsstraat aankwamen stonden daar vele ouders ons op te wachten, want ze hadden gehoord dat er iemand van de leerlingen was doodgeschoten, maar niemand wist wie dat was. Later hoorden we dat het Appie van Straalen was. Het gevolg was dat wij niet meer naar school mochten.

Over deze gebeurtenis is uitvoerig geschreven in het boek: "Sporen van ... , historisch Zoetermeer" (HGOS/Gemeente Zoetermeer 2008).

De eerste MULO in Zoetermeer

‘Wij mochten niet meer naar onze school in Den Haag, maar wij moesten wel onderwijs genieten. Inmiddels ging de heer Jongebreur, ons vroegere hoofd van de Christelijke School een MULO oprichten, ook voor leerlingen van een MULO in Voorburg. Hij deed dat in een lokaaltje aan de voorzijde van de school met den Bijbel, we noemden dat de Noordpool. De eerste klas die examen deed was in 1947. Mijn eerste rapport is van augustus 1945. In 1948 deed ik eindexamen, maar ik slaagde helaas niet. In die tijd had je twee dagen schriftelijk in mei en een dag mondeling in juni. Ik ging daarna op de dag werken bij mijn vader in het bedrijf en ‘s avonds naar de Avond Ambachtsschool. Tot een examen zou het niet komen, want ik moest in militaire dienst’.

In militaire dienst

‘Ik had een ongelukje gehad met een schaafmachine en daardoor moest ik een stukje van mijn duim missen. Ik ging naar de keuring met het gevoel dat ik daarop wel afgekeurd zou worden, maar de keuringsarts had daar een andere mening over. Ik werd goedgekeurd, maar ze wilden mij een administratieve functie geven, bijvoorbeeld als foerier. Daar voelde ik helemaal niks voor. Om het kort te houden, ik werd toen ingedeeld bij de Genietroepen in Den Bosch. Op 1 april 1952 moest ik opkomen bij het 1^e Regiment Genietroepen in Den Bosch. Na de basisopleiding van drie maanden kreeg ik een onderofficiersopleiding in Soestdijk. Daarna was ik sergeant-instructeur in Den Bosch met als taak de rekruten die in Vught waren opgekomen een verdere opleiding te geven. Wat ik van de militaire dienst als positief heb meegenomen is, dat ik een aantal maanden leiding had gegeven en dat was een goede investering voor de toekomst. Op 27 maart 1954,

Timmerman Jan van Os (links) met het echtpaar Adriaan Kraal. (Collectie C. Kraal)

ik weet het nog precies, ben ik afgezwaaid. Ik ging weer werken bij mijn vader in de zaak en volgde in de avonden de aannemerscursus in Den Haag. Ik zeg het nu even vlug, maar het is heel wat om vier jaar op de dag te werken en in de avond, vier keer in de week, naar school te gaan. Maar op 7 oktober 1958 was het grote moment dat ik mijn eerste echte diploma in ontvangst mocht nemen, samen met Piet Moers en Cees Veldhuizen?.

Een overname die kwam als een schok

Mijn vader is echter plotseling overleden op 30 oktober 1962 en ik ben toen door de notaris gemachtigd en heb alle verplichtingen op mij genomen. Ik was al in het bezit van de nodige papieren en diploma's en de inschrijving bij de Kamer van Koophandel was geregeld, waarbij de naam toen werd veranderd in Fa. A. Kraal en Zn. Er waren toen zes mensen in dienst en ik moest de leiding overnemen van het bedrijf wat een hele opgave was. Gelukkig had ik wat werk

MULO-klas 1947-1948 Zoetermeer. Achter van links naar rechts: Petter (leraar Duits), Adrie Breedijk, Tiny Veldhuizen, Wil van der Spek, Truus van der Spek, Belia Dogterom en meester Lankhuizen. Midden: Miep Sonneveld, Lenie Blonk, Nel Noordam en Corrie Noordam. Vooraan: Jan van Eck, Joop van Waaij, Evert Bazuin en Cor Kraal. (Collectie C. Kraal)

onder handen onder andere de bouw van een loods voor de firma Joost Lamboo aan de Jacob Leendert van Rijweg en ik kreeg ook veel werk via de heer Viergever van Brinkers, maar ook Zephyr was een grote cliënt en daar was ook Kobach uit Rotterdam bijgekomen. Ook de groei van Zoetermeer begon op gang te komen. Ik heb bijvoorbeeld alle betonbekistingen gemaakt voor de nieuwbouw in Palenstein voor EBA. Later kwam toen het werk van andere aannemers die hier gingen bouwen en ook voor de woningbouwverenigingen en scholen was volop werk.

In februari 1970 heb ik van de erven van Os het hele pand en de woningen 131 en 133 kunnen kopen, met een extra strook grond. Ik kreeg bovendien toestemming van de gemeente om beide woningen samen te voegen ondernummer 133. In 1973 is de gehele woning gerenoveerd en tevens kantoorruimte er achter gerealiseerd. In 1986 geheel nieuw complex gebouwd, alles volgens tekeningen en daarop verleende vergunningen. Onze dochter Liesbeth kwam op kantoor en ging de administratie doen en in 1988 is ook onze zoon Ad in het bedrijf gekomen. Alles zag er naar uit dat de continuïteit van het bedrijf gewaarborgd was. Maar niets bleek minder waar.

Het einde van een Timmerbedrijf

Cor verontschuldigt zich, dat hij het volgende niet tot in details kan weergeven. Wij zijn blij toch de hoofdzaken te mogen vernemen. 'Eind oktober 1995 vond ik het tijd worden om te gaan stoppen en ik heb toen een medefirmant in dienst genomen met de bedoeling dat hij, samen met mijn zoon het bedrijf zou voortzetten. Dat zou mijn grootste vergissing worden in mijn hele leven. Ik houd het kort. Na vele procedures, eind 2002 was het pand weer volledig in mijn bezit. Voortzetting van het bedrijf was toen geen optie meer en daarom zijn we tot verkoop overgegaan. Dat betekende het einde van Timmerbedrijf Kraal, voorheen Van Os. En dat deed pijn, heel veel pijn. Later is het Project Kastanjehof gerealiseerd en nu doet niets er meer aan herinneren, dat er gedurende zo veel jaren een timmerbedrijf heeft gestaan'.

HENNEKEN BV

Professionele verhuizers van huis uit.

- Particuliere verhuizingen
- Kantoor- en bedrijfsverhuizingen
- Nationale- en internationale verhuizingen
- Verhuishwinkel
- Verwarmde en beveiligde inboedel-/archiefofslag

Goudstraat 51
2718 RD Zoetermeer
Telefoon: +31 (0)79-361 13 68
E-mail: info@henneken.nl
Internet: www.henneken.nl

 **ERKENDE
VERHUIZERS**

WITGOED SERVICE

D. den HOLLANDER v.o.f.

REPARATIE EN VERKOOP VAN:
WASMACHINES
WASDROGERS
KOELKASTEN
KOOK / BAKAPPARATUUR

Tel. 079 - 361 01 91

Lenastroom 2 - 2721 BT Zoetermeer
Fax 079 - 361 30 55

Miereakker 20
Reeuwijk
0182-300797
Dorpsstraat 103
Zoetermeer
079-3167616

Weydeland Kaas, buitenlandse kazen,
verse noten, olijven en tapenades, mooie wijnen
diverse specialiteiten

*Bij **FOTO LINTHOUT** gaan uw herinneringen niet verloren!*

- * voor het opnieuw afdrukken en retoucheren van foto's
- * super 8 films en videobanden overzetten naar DVD
- * dia's en negatieven afdrukken of digitaliseren

FOTO LINTHOUT
al 63 jaar dé vakfotograaf!

Dorpsstraat 68 www.fotolinhout.nl
Zoetermeer info@fotolinhout.nl
(079) 316 3084

Van Veen
Schoenen

Dorpsstraat 83 - 2712 AE Zoetermeer - Telefoon (079) 316 31 65
www.vanveenschoenen.nl - vanveenschoenen@gmail.com

Waarom de Plas van Poot

Piet Drapers

Nagenoeg iedere Zoetermeerder zal gedurende de laatste jaren wel eens wat gehoord of gelezen hebben over de Plas van Poot aan de Bleiswijkseweg. Dutch Water Dreams gebruikt het water voor de wildwaterbaan en het surfcentrum. Voor de opening in september 2006, maar ook vele malen daarna kwam het park met 'het wildste water' van Nederland in de krant. De plas is echter vele jaren ouder en zorgde er in 1937 voor dat de weinige automobilisten die Nederland rijk was het gaspedaal flink konden indrukken.

Autosnelweg

In 2012 had de ANWB in haar hoofdkantoor in Den Haag de tentoonstelling '75 jaar Autosnelweg' ingericht. De plannen om in Nederland nieuwe wegen aan te leggen voor het autoverkeer waren echter al 85 jaar oud. In 1927 zag het Rijkswegenplan het licht. Vijf jaar later werd begonnen met de aanleg van Rijksweg 12 tussen Den Haag en Utrecht. Het oorspronkelijke plan was om een weg met drie rijstroken te maken, waarbij de middelste strook voor het verkeer in twee richtingen gebruikt kon worden. De eerste spade was nauwelijks de grond in of de plannen veranderden. Rijksweg 12 zou worden uitgevoerd met twee rijbanen in iedere rijrichting, met een middenberm en langs de kant parkeerstroken. Op 15 april 1937 werd de eerste 12 kilometer van de weg tussen Voorburg en Zoetermeer officieel geopend.

De Rijksweg Gouda—Den Haag.

Hedenmorgen te 7 uur is door de Amst. Ballast Mij. een aanvang gemaakt met den aanleg van 't traject Zoetermeer—Stompwijk van den Rijksweg Gouda—Den Haag. Een aantal werklozen van hier is tewerk gesteld, na door 't plaatselijk crisiscomité te zijn voorzien van schoeisel en werktuigen. De duur van 't werk is berekend op 2 jaar.

Zoetermeers openingsdrankje

Een Nederlandse delegatie had in 1926 tijdens een internationaal wegencongres in Italië kennis gemaakt met de Italiaanse autostrada. Tijdens de excursie dronken de chauffeurs van de touringcars een flink glas wijn. De secretaris van de wegencommissie van de ANWB/KNAC meldt daarover dat verschillende chauffeurs in een zodanige overmoedige stemming waren gekomen, dat de tocht ont-aardde in een race met autobussen met een snelheid van 80 tot zelfs 90 km. In 1937 organiseerde Nederland een excursie tijdens het wegencongres naar de juist geopende nieuwe autosnelweg A 12. Na bezichtiging kregen de deelnemers een glas chocomel aangeboden door de Nutriciafabriek in Zoetermeer.

Burgemeester Middelberg

Natuurlijk was burgemeester Middelberg op 15 april 1937 prominent aanwezig bij de opening van de A 12, waarbij dertien auto's kwamen opdagen om het traject van de eerste autosnelweg in te wijden. De burgemeester had zich overigens al vijf jaar eerder, op 16 september 1932 druk gemaakt over de aanleg van de weg. Op die datum schreef hij een brief aan de hoofdingenieur van Rijkswa-

Foto met genodigden bij opening van de rijksweg 12. De man in het midden met witte jas is waarschijnlijk burgemeester Middelberg. (Collectie ANP 904922)

terstaat: 'Naar ik heb vernomen zijn de voorbereidende werkzaamheden voor de aanleg van den Rijksweg van Den Haag via Zoetermeer en Zegwaard richting Gouda gevorderd. Zeer zoude ik het op prijs stellen zoo u –in verband met de in de gemeenten Zoetermeer en Zegwaard heerschende schaarste aan werke-mogelijkheid zoudt willen overwegen om in de bestekken alsnog een bepaling op te nemen dat de aannemers der in genoemde gemeenten liggende werken hun werkvolk voor een zeker percentage moeten recrutereren uit inwoners dier gemeenten'.

Het antwoord van de hoofdingenieur was kort maar krachtig: 'Zo'n bepaling mag in de bestekken niet worden opgenomen. Overigens zal het wel 1934 worden voordat dit werk in uitvoering komt'.

Het werkvolk van zijn gemeenten kreeg de burgemeester niet aan het werk voor de nieuwe rijksweg, maar hij moest wel zelf aan de slag. In 1932 en 1933 diende hij bij de hoofdingenieur declaraties in van f 14,15 voor advertentiekosten ten behoeve van de onteigening voor de aanleg van weggedeelten. In de Staatscourant van 21 maart 1933 worden dan ook zeven onteigeningen vermeld, waaronder die ten name van Jacobus Verwer, bouwman, d'Hangest, baronesse d'Yvoy van Houten uit Den Haag, Johannes Andreas Duiniveld, landbouwer en de Binnenwegse Polder.

In hetzelfde jaar als de opening doet de minister van Waterstaat in september nog een beroep op de burgemeester. Hij wil een stopverbod op de Rijksweg invoeren en besluit zijn brief met: 'Gaarne zal ik hieromtrent Uw gevoelens vernemen'. De minister krijgt zijn zin, want vanaf dat moment worden de 'parkeerstroken' omgedoopt in 'vluchtstroken'.

Drassige grond

Voor de aanleg van de weg op de drassige gronden van Zuid-Holland was zand nodig. Het bedrijf dat de weg aanlegde was de NV Amsterdamsche Ballast Maatschappij. Zij besloot het zand in de omgeving van de aan te leggen weg uit de grond te halen. In Zoetermeer kocht zij daarvoor op 4 maart 1935 ruim twaalf hectare grond in de Binnenwegse Polder van E. Huisman sr. en Jvr. H.E. Jochems voor f 14.593,- . Bij het kadaster kreeg het stuk grond de naam 'gemeente Zegwaard E 393'. Ballast moest ook nog toestemming hebben van het Hoogheemraadschap van Schieland. Vergunning nummer 45 is de toestemming voor 'het ontgronden van terreinen in de Binnenwegse Polder voor zandwinning ten behoeve van de aanleg van Rijksweg 12'. Op 1 oktober 1935 had het werk klaar moeten zijn, maar er trad kennelijk vertraging op, want Ballast vroeg verlenging tot 31 januari 1936. Naast de polderlasten moest Ballast voor de vergunning f 12.000,- aan Schieland betalen.

Voor Watersportliefhebbers! Ideale gelegenheid!
TE KOOP OF TE HUUR in Gemeente Zoetermeer,
een ontgraven **BOUWPUT, opp. 11 H.A. 2395**
Inlichtingen: Amsterd. Ballast Mij te Waddinxveen.

De Ballast Maatschappij heeft in 1936 geen zand meer nodig uit de put bij de Bleiswijkseweg en wil deze verhuren of verkopen.
(Leidsche Courant 9 april 1936, Collectie Erfgoed Leiden en Omstreken)

Uit die periode is slechts één foto bekend waarop vaag in de verte een treintje te zien is dat voor het transport van het zand zorgde. Het gat dat door de zandwinning ontstond liep vol met water en het verhaal gaat dat het treintje op de bodem van de plas beland zou zijn. De jaren erna hield Ballast de vergunning en bleef met de kosten van onderhoud en de waterschapslasten zitten. In de Leidsche Courant van 9 april 1936 stond een advertentie waarin Ballast de plas te koop of te huur aanbood. Uit de stukken bij het Hoogheemraadschap blijkt ook dat Ballast overwogen heeft het ontstane meertje te dempen. Het behouden van de vergunning voor ontgronding leek een gunst, maar het wilde niet zeggen dat de eigenaar de plas zomaar mocht dempen. Daarvoor is weer een vergunning vereist. Ballast koos kennelijk voor behoud van de plas, want hij bestaat nog steeds en heeft de naam Plas van Poot gekregen.

Verkoop

Ballast liet het meertje aan zijn lot over. Het stuk grond met water en zandhopen werd een wildernis en door de Zoetermeerders de Ballastput genoemd. Op enig moment in 1942 ontdekte Arie Poot deze wildernis. Hij was de eigenaar van de naamloze vennootschap Poot's Bedrijven, een aannemersbedrijf uit Rotterdam. Arie zag wel commerciële mogelijkheden voor het gebied. Na het voorlopig afgesloten koopcontract op 7 januari 1943, zat hij met medewerkers van Ballast op 30 april 1943 bij de notaris. Hij kocht de grond met plas, groot 12 hectare, 77 are en 72 centiare voor f 15.500,-. Hij liet het terrein rond de plas egaliseren en plantte er achttienduizend wilgen op.

Arie Poot

Arie werd geboren op 3 april 1888 in Schiebroek. Zijn vader was Johannes Poot (1859-1907) en zijn moeder Hendrika Schildkamp (1861-1897). Hij had nog twee broers en twee zussen. Al zijn voorvaderen kwamen uit Rotterdam of omgeving, zo was aartsvoorvader Pieter Pieterszn Poot in 1553 al bouwman in Vlaardingerambacht.

Arie was getrouwd met Alida Rebekka Vollemans en hun twee dochters, Hendrika en Elizabeth werden ook in Rotterdam geboren.

Arie was geen gewone aannemer. In een artikel in de krant Dichtbij van 15 november 2014 over de geschiedenis van Rotterdam werd hij een 'vroeg projectontwikkelaar' genoemd. En niet ten onrechte: in 1932 waren hele straten zijn eigendom. De waarde van de 130 huizen werd geschat op anderhalf miljoen gulden, maar de hypotheekschuld er op bedroeg een miljoen.

Arie Poot (1888-1952) en Alida Rebekka Vollemans (1885-1946) met hun dochter Elizabeth. (collectie mw. A.N.Mommaal)

Wilgenplas en Xerxesstadion

Op 1 oktober 1908 reed de eerste elektrische trein door Nederland van Rotterdam Hofplein naar Scheveningen. Voor de aanleg van de spoorweg werd een stuk grond afgegraven van anderhalve hectare in de gemeente Schiebroek. In het tijdschrift *De Tijd* van 13 mei 1932 lezen we: 'Er ontstond een bonk water van 100.000 kubieke meter in de onmiddellijke nabijheid van een groote stad. Daar moest wat mee te doen zijn! Het is alleen maar verwonderlijk, dat het zoo lang geduurd heeft, eer er iemand op dit idee kwam en dat het tot verleden jaar geduurd heeft, eer de plas een bestemming kreeg. Of eigenlijk, ze was al eer in gebruik, maar niet voor het publiek. Eenige jaren geleden werd de plas, met verschillende andere terreinen er omheen, gekocht door den heer A. Poot te Rotterdam, die er voor zichzelf een uitspanningsplaats van maakte. Rondom den plas liet hij wilgen planten, op het aangrenzende terrein liet hij visch, eenden, ganzen en zwanen uitzetten; kippen en konijnen vonden er een ideaal verblijf en met weekeinden of andere feestdagen vond de heer Poot er, vaak met zijn gasten, ontspanning van zijn drukke zakenleven. Er werd in den helderen plas gebaad, op het grasveld vermaakte men zich en allengs kwam de heer Poot er toe te beseffen, dat wat het, inmiddels tot Wilgenplas gedoopte water voor hem en zijn vrienden was, het ook zou kunnen zijn voor vele anderen: een prachtige zwemgelegenheid. Onderhandelingen met de gemeente Schiebroek liepen op niets uit en toen besloot de heer Poot de zaak zelf ter hand te nemen....

Zes weken later was de "Wilgenplas" omgetooverd in een modern openluchtbad'. Het zwembad was al baanbrekend, maar de projectontwikkelaar avant la lettre had grootsere plannen. Bij het zwembad kwam een pretpark met achtbaan en zweefmolen en in 1932 werd er een voetbalstadion geopend voor 32.000 toeschouwers. Het stadion was na het Olympisch Stadion in Amsterdam, dan het grootste in Nederland. Voetbalclub Xerxes ging het huren.

Poster van het recreatiegebied De Wilgenplas.
(ontwerp W.A. Weijnman, Collectie Stadsarchief Rotterdam)

Bijna zijn kop gekost

Het stadion heeft nooit het maximale aantal toeschouwers mogen verwelkomen en dat is waarschijnlijk ook een van de redenen waarom de heer Poot het in 1938 weer af liet breken. Hij bewaarde kennelijk de onderdelen wel, want in een advertentie in 1940 wordt melding gemaakt van een 'exceptioneele publieke verkoop'. Op donderdag 18 april 1940 zal ten overstaan van Deurwaarders Weisfelt en Korporaal publiek worden verkocht het ontspanningsoord 'De Wilgenplas' en het voetbalstadion 'Xerxes'.

Mevrouw A.N. Mommaal-van den Bergh (Alice), kleindochter van Arie, hoorde uit de mond van haar oma de geschiedenis van de Wilgenplas en het voetbalstadion. Haar oma vertelde: 'het was een dure hobby van je opa en het heeft hem bijna de kop gekost. In de zomer keken we iedere dag naar de lucht, want er moest ingekocht worden voor de volgende dag. Als we dachten dat het een zonnige dag zou worden, maar het regende dan konden we veel spullen weggoien. Er waren geen koelkasten om het vlees, de melk en de boter in te bewaren'.

Het huis aan de Plas van Poot met Arie Poot en de tweeling in de kinderwagen, ca. 1950. (Collectie mw. A.N. Mommaal)

Zoetermeer heeft zijn Wilgenplas

Arie kocht dus in 1943 de Ballastplas met grond in Zoetermeer. Het interview met hem in het Haagsch Dagblad van 19 november 1948 heeft het kopje "Zoetermeer heeft zijn Wilgenplas". En uit zijn mond worden onder andere de volgende woorden opgetekend: 'Vroeger ben ik jarenlang eigenaar geweest van de Wilgenplas bij Rotterdam. Duizenden mensen vonden hier goedkope en prettige ontspanning. Zo kwam ik op het idee hier een tweede Wilgenplas te maken. Ongeveer vijf jaar ben ik er nu al mee bezig en ik krijg er steeds meer plezier in'. Veel Zoetermeesters hebben er echter niet gerecreëerd. Wel had Arie er in 1946 een brug en een garage laten bouwen en in juni 1947 kreeg hij toestemming een woonhuis op het terrein te zetten, ontworpen door architect Russcher uit Rotterdam. Omdat hij waarschijnlijk toch bezig was, liet hij in 1947 ook de vier woonhuizen (92 -98) aan de Bleiswijkseweg bouwen. Kleindochter Alice is in Zoetermeer geboren. Haar moeder, Elisabeth Poot, trouwde op 29 mei 1947 met Michaël Van den Bergh en opa Poot liet de garage voor het echtpaar verbouwen tot bungalow. Alice heeft van haar moeder gehoord dat de geboorte nog een bijzonderheid was voor Zoetermeer. Samen met haar broer Peter vormt zij een tweeling en die kwamen in het dorp met nog geen 6000 inwoners niet zo vaak voor.

Het huis en de garage ten westen van de Plas van Poot rond 1948.
(Collectie A. Ouwerkerk)

Rioolwater in de plas

Arie kreeg het nog wel aan de stok met het bestuur van de Binnenwegse Polder en de gemeente Zoetermeer. Hij verzocht in november 1951 het bestuur maatregelen te nemen om te voorkomen dat het water in de plas verder werd bedorven door rioolwater. Het bestuur antwoordde dat de ontvangst van het rioolwater was geregeld in een vergunning aan de gemeente Zoetermeer. Zo lang het bezinkingsbassin, genoemd in de voorwaarden van de vergunning aan de gemeente niet gereed was moest het rioolwater omgeleid worden naar de Grote Tocht. Arie liet de Nederlandse Heidemaatschappij watermonsters nemen uit de toevoer van de Kleine Tocht naar de plas. Zij constateerden een overbelasting van organische afvalstoffen en grote hoeveelheden zwavelstof, wat 'voor de visbezetting een dodelijk gif betekent'. De vissterfte was zo groot dat het minstens vijf jaar zou duren voordat de oude toestand zou zijn hersteld. In mei en juli 1952 gingen het bestuur van de Binnenwegse Polder en de gemeente met elkaar in de slag. Het bestuur wilde het verzoek tot verlenging van de termijn binnen welke het bezinkingsbassin tot stand moest zijn gebracht niet inwilligen. 'Wij zullen dit pas overwegen indien de gemeente de polder vrijwaart ter zake alle aanspraken welke door de NV Poot worden gepretendeerd'. Los van het overleg tussen gemeente en het bestuur liet Arie het er niet bij zitten en stapte in oktober 1952 naar de Arrondissementsrechtbank en eiste van de Binnenwegse Polder en de gemeente Zoetermeer een schadevergoeding. Helaas overleed hij in november van dat jaar en de erven troffen een regeling met de gedaagden. De gemeente betaalde f 2.500,-, want dat viel binnen een door de gemeente afgesloten verzekering voor dit soort zaken en de Binnenwegse Polder betaalde f 1.861,- aan de advocaten Bonjer en Blussé van Oud Alblas.

Verkoop

Uit de stukken bij het kadaster blijkt dat de NV Poot's Bedrijven op 28 april 1955 de plas met grond verkocht aan Dirk Smit voor f 55.000,-. Dirk was koopman in Leidschendam en woonde aan de Veursestraatweg. Op dezelfde dag vond merkwaardigerwijs registratie plaats van de verkoop door deze Dirk aan Klaas Hagoort voor f 85.000,-. Klaas woonde in Brussel aan de Avenue Jupiter en is nooit inwoner van Zoetermeer geweest. Hij was fotograaf en maakte reclamefilms. De kleindochter van Klaas is mevrouw Y. van Bijnen (Yolanda), een 'Belgische', zoals ze zelf zegt, omdat ze daar geboren is. Zij woont sinds 1974 in Nederland en vanaf 1980 zelfs in Zoetermeer. Zij heeft de beste herinneringen aan haar verblijf bij de plas en beschikt over prachtige foto's van de plas, gemaakt door Klaas. Hij maakte ook reclamefilms en heeft daar in de jaren vijftig op een filmfestival in Cannes een eerste prijs mee gewonnen. Zijn broer Jan betrok de woning die Poot had laten bouwen en Klaas gebruikte de door

Poot verbouwde garage als vakantiewoning. Hij liet in 1955 aan het einde van de plas, aan de Bleiswijkse kant, een woning bouwen met een oppervlakte van ruim 78 vierkante meter voor de tuinman. In 1957 liet hij door architect Dirk Huurman ook nog tekeningen maken voor de bouw van een dubbele bungalow op de landtong halverwege de plas. De bungalows zouden een gezamenlijk oppervlak krijgen van ruim 335 vierkante meter. De tekeningen en de verleende vergunning, afgegeven op 1 mei 1957 zijn in het gemeentearchief te vinden, maar de huizen zijn nooit gebouwd. De kleindochter weet dat de bouw op het laatste moment vanwege privé omstandigheden werd afgelast.

De woning die Arie Poot in 1947 had gebouwd, is dit jaar afgebroken. Er is een rietgedekt landhuis voor in de plaats gekomen. Een gebrandschilderd glas-inloodraam uit het vorige huis heeft er een prominente plaats in gekregen.

Klaas verkocht zijn bezit voor een deel aan Brinkers Margarinefabrieken NV in 1967 voor f 500.000,-. De plas met directe omgeving werd van Brinkers en Klaas behield een stuk grond aan de Zoetermeerse kant, waar thans nog steeds familie van Klaas woont. Bij het eigendom van de plas hoorde ook de ontgrondingsvergunning. Het hoogheemraadschap trok deze vergunning ten name van K. Hagoort op 20 februari 1968 in. De vergunning ging over op Brinkers' Margarinefabrieken die voor de vergunning f 15.000,- moest betalen en voor de kosten van onderhoud van de plas opdraaide. Na eerst nog een naamswijziging op 9 mei 1974 in Brinkers Handel- en Exploitatiemaatschappij kwam de plas op 14 november 2005 voor Euro 937.525,- in handen van de gemeente Zoetermeer

Klaas Hagoort en zijn vrouw.
(Collectie mw. Y. van Bijnen)

Nooit recreatie

Met uitzondering van wat sportvisserij hebben Zoetermeeders nooit veel plezier van de plas gehad, hoewel Dutch Water Dreams niet zonder het water van de plas kan. Maar op de vraag: 'Waarom de Plas van Poot?' zijn met wat dichtelijke vrijheid twee antwoorden te geven: Omdat het zand gebruikt is voor de eerste autosnelweg in Nederland en omdat de eerste eigenaar die er grootse plannen mee had Arie Poot heette.

Bronnen

Dank aan de kleinkinderen van Arie Poot, mevrouw A.N. Mommaal-van den Bergh en de heer A. Ouwerkerk en aan de kleindochter van Klaas Hagoort, mevrouw Y. van Bijnen.

Gemeentearchief Zoetermeer:

Kadastrale leggers Zegwaard 1832-1973;

Archief Gemeentebestuur Zoetermeer 1813-1939) nr. 1594: correspondentie Rijkswegenplan, nr. 1611: onteigening ten behoeve van de Rijkswegen.

Archief

Archief Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard:

392 brieven van en aan het hoogheemraadschap over voldoening van polderlasten voor de zogenaamde Plas van Poot;

456 stukken betreffende de door de NV Poot te Zoetermeer tegen de gemeente en de polder ingestelde schadestaatprocedure wegens vissterfte door lozing in de zogenaamde Plas van Poot;

2608 stukken betreffende door Schieland aan de NV Amsterdamsche Ballast Maatschappij te Amsterdam verleende vergunning nr. 45 van 1935 voor het ontgronden van terreinen in de Binnenwegse polder, 1968/027 behouden van een ontgroning (z.g. Plas van Poot gelegen aan de Bleiswijkseweg 118 en 120 aan Brinkers' Margarinefabrieken.

Kadaster:

akten, ingeschreven in de openbare registers betreffende het perceel gemeente Zegwaard, sectie E, nummer 1297 van 1935 tot 2015.

Buiter, H., 75 jaar autosnelweg in Nederland in: *NEHA jaarboek 1997*

De archivaris weet wat echt is....

C.J. Heeren, gemeentearchivaris van Zoetermeer

Echt en onecht

Wat is dat schrikken zeg! U komt er achter dat er geld van uw bankrekening is gehaald. U vraagt zich af hoe dat toch kan. Bij het internetbankieren heeft u altijd goed opgelet en wachtwoorden heeft u nooit aan iemand afgegeven. Of bent u toch een keer onvoorzichtig geweest bij het bankieren? U begint te twijfelen.

Een middeleeuwse edelman schrijft met zijn ganzenveer een oude tekst over, maar verandert enkele belangrijke passages in zijn voordeel. Vervolgens haalt hij er het grafelijke zegel af en hangt hij er als een soort handtekening zijn eigen zegel aan. Vervalsing is een feit.

Vroeger werd er in de familie alleen maar over gefluisterd dat een oudtante net na de Tweede Wereldoorlog in het buitenland misschien wel een onecht kind heeft gekregen. Maar wie kan daar nu eigenlijk de waarheid over vertellen?

Dit zijn enkele voorbeelden die over echt en onecht gaan. Van al die voorbeelden krijgt men toch een beetje een vreemd gevoel. Natuurlijk wilt u erop kunnen vertrouwen dat iets echt is. Maar hoe komt u daar in die gevallen nu achter?

Bewijzen

Bij internetbankieren is het van groot belang dat u erop let dat u het juiste scherm voor zich heeft. Dat kunt u bijvoorbeeld herkennen aan het slotje voor de websitenaam. Dat bewijst dat u aan het juiste adres bent. Daarnaast dient u natuurlijk de achtereenvolgende invulstappen goed te voltooien. Dan pas komt alles in orde. In het geval van de middeleeuwse edelman speelt de tijd waarin hij de vervalsing aanbracht een rol van betekenis. Zo kan blijken dat de inhoud van het verhaal niet helemaal klopt met de tijd waaruit het zegel dateert of dat sommige inkt delen uit een andere tijd stammen dan het zegel. Het bewijs van de vervalsing is dan geleverd. En bij de oudtante kan alleen het buitenlands geboortebewijs uitsluitend geven, maar dat bewijsstuk mag je dan weer niet inzien omdat het privacygevoelige informatie betreft. Het bewijs is er wel, alleen kunt u er niet bij.

Bij al deze bewijsvoeringen draait het om de context. Wat bedoelen we daar nu eigenlijk mee? De omstandigheden of voorwaarden waaronder iets plaatsvindt zijn bepalend voor het uiteindelijke gevolg of resultaat. Wijzigen die omstandigheden of voorwaarden dan verandert meteen ook het resultaat. Om iets te kunnen bewijzen, moet men dus goed op de hoogte zijn van de voorwaarden en omstandigheden waaronder iets is gebeurd of tot stand gekomen. Kijk maar

naar het internetbankieren of de middeleeuwse vervalsing. Bij de geboorteakte ligt dit ingewikkelder. Hier is wel sprake van een echt document, maar kunt u het niet inzien. Dat komt omdat er speciale wettelijke regels zijn voor het al dan niet mogen raadplegen van geboorteakten. Hier kan iets wel bewezen worden, maar kan het niet bekend worden gemaakt. Dat is om nog levende personen te kunnen beschermen.

Iedereen is archivaris.....

Hierboven zagen we al dat voorwaarden en omstandigheden van het grootste belang zijn om te kunnen bewijzen of iets echt is. Bewijzen van echtheid worden vaak schriftelijk vastgelegd voor later. U kunt er dan namelijk op terugvallen. Schriftelijke bewijzen worden dan ook regelmatig voor langere tijd bewaard. Dat gebeurt niet altijd. Een kassabon bij de supermarkt is ook een bewijsstuk, maar dat bewaart u toch geen eeuwigheid? Een hypotheekakte zult u eerder een poos bewaren. Dat bewaren doet u zelf, maar kunt u op een gegeven moment ook overlaten aan een archivaris. Die bewaart veel belangrijke schriftelijke bronnen en is erin gespecialiseerd om de context van documenten te verduidelijken. Hij weet veel van de ontstaansgeschiedenis van documenten af en kan ook goed onderzoeken of documenten echt zijn en of de vastgelegde informatie dus klopt. Daarom kan de archivaris ook vaak bewijs leveren van de echtheid van informatie. Met andere woorden, de archivaris kan de authenticiteit van informatie aantonen. En authentieke informatie is nodig om van alles en nog wat te kunnen regelen of uitvoeren. De samenleving hangt zo'n beetje van authenticiteit aan elkaar. Zij kan absoluut niet functioneren zonder authentieke informatie. Dan zou het een janboel worden. Om die reden dient u in het leven ook zelf als een soort archivaris te kunnen handelen. U wilt toch zeker niet dat uw bankrekening op zeker moment geplunderd wordt....

Gemeentearchivaris
C.J. Heeren,
burgemeester J. Waaijer
en R. Kroeders, oud-
secretaris van Oud
Soetermeer.
(Foto A. Hoogland)

Nieuwe publicatie!

Boeren, Burgers en Buitenlui, Zoetermeeders 1930-1960

De Interviewwerkgroep 'Sprekend Verleden' (ISV) is al 25 jaar actief. Zij legt verhalen over het leven van Zoetermeeders vast, tot nu toe al meer dan 200. Dat lijkt makkelijker dan het is: mensen opzoeken, vragenlijsten opstellen, interview, urenlang het 'bandje' uitwerken, contact met de geïnterviewde, corrigeren, uittreksel maken en trefwoorden aan het interview toekennen. En als het een leuk interview is daarvan ook nog een artikel maken voor ons tijdschrift 't Seghen Waert. Al bijna 50 stuks zijn na te lezen op onze website www.oudsoetermeer.nl onder werkgroepen/interviews.

Op 12 oktober wordt een boek gepresenteerd dat geschreven is op basis van die interviews: 'Boeren, Burgers en Buitenlui'. Gertjan Moers heeft met tussenpozen bijna vijftien jaar lang aan dit monumentale werk geschreven. De ongeveer 140 pagina's zijn verdeeld over zes hoofdstukken: arbeiders, boeren, middenstanders, politici, Indiëgangers en emigranten. Samen geven de hoofdstukken een prachtig beeld van Zoetermeer en de Zoetermeerse samenleving vlak voor de uitbreiding tot stad. De verhalen van de Zoetermeeders geven een palet aan

Een van de vele foto's uit Boeren, Burgers en Buitenlui.

menselijke kleuren aan dit boek. De meer dan 150 foto's illustreren in vooral zwart/wit de verhalen en geven zelf ook weer een beeld van de jaren 1930-1960.

'Boeren, Burgers en Buitenlui' is te koop op 12 oktober a.s. na de Ledenvergadering en daarna in het Stadsmuseum en op de woensdagmiddag in 't Oude Huis Dorpsstraat 7-boven. Het kan ook via de website worden besteld: www.oudsoetermeer.nl knop publicaties. De prijs zal ongeveer Euro 19,50 bedragen.

Aanbieding

ALLEEN OP 12 OKTOBER NA DE LEDENVERGADERING IS 'BOEREN, BURGERS EN BUITENLUI' TE KOOP MET 40% KORTING: DE PRIJS IS DAN SLECHTS Euro 12,50.

Maximaal vier exemplaren per persoon en op is op.

Alleen de geïnterviewden, genoemd in het boek, kunnen ook ná deze avond het boek met korting verkrijgen.

Boek over Bevrijdingsfeesten augustus 1945

Van 29 t/m 31 augustus 1945 werd drie dagen lang feest gevierd op het terrein van A.G. de Groot aan de Vlamingstraat. Zoetermeeders liepen er massaal voor uit, er werd luidkeels gezongen, fanatiek toneel gespeeld, een grote optocht gehouden door een deel van het dorp en nog veel meer, met een groots vuurwerk tot besluit. Het staat allemaal in het rijk geïllustreerde boek *Juich, Zoetermeer, juich!* waarin de maanden vanaf de bevrijding tot en met de Bevrijdingsfeesten worden beschreven en waarvoor burgemeester Aptroot het voorwoord schrijft.

"We hebben ervoor gekozen om ons te concentreren op de periode vlak na de bevrijding, want over de maanden volgend op de bevrijding tot en met de Bevrijdingsfeesten is nog weinig gepubliceerd," aldus de redacteurs Maurice Beckand Verwée, Jan-Evert Zondag en Reinold Vugs. In de zomer van 1945 werd veelvuldig vergaderd door allerlei comité's om de Bevrijdingsfeesten van eind augustus voor te bereiden. "Zoetermeer telde een kleine 6.000 inwoners en als je de archiefstukken bekijkt, krijg je de indruk dat zowat iedereen zich dag en nacht inzette om van die feesten een groot succes te maken."

Juich, Zoetermeer, juich! wordt gelanceerd op zaterdagmiddag 26 september om 13.30 uur in de raadszaal van het gemeentehuis, tijdens het festival Historisch Zoetermeer. De prijs is nog niet bekend. Het boek zal te koop zijn bij Haasbeek in het Stadshart en via www.1boek.nl.

De adverteerders en de hierna genoemde bedrijven maken met hun steun de activiteiten van Oud Soetermeer mogelijk.

Van As Makelaardij bv

www.van_as.nl

Bouwmarkt De Bouwhof

www.bouwhof.com

Cammeraat IJzerwaren

Eerste Stationsstr. 48, tel. (079) 316 37 31

Carrosseriefabriek Joost Lamboo bv

www.lamboo.nl

Henneken Radio en TV

www.radiohenneken.nl **Van der Slik**

Caravan Centrum

www.vanderslik.nl

Bode Scholten BV

www.bode-scholten.nl

Blomsma Print & Sign

www.blomsma.nl

**Wilt u ook adverteren? Neem contact op met de penningmeester:
penningmeester@oudsoetermeer.nl**

**Kopij voor 't Seghen Waert 4 graag
voor vrijdag 9 oktober inleveren.**

Overtuig uw relaties met professioneel beeld: zakelijk portret, werkproces, natuur, producten en vastgoed. Eigen luchtfotografie-vergunning.

energie in beeld
ardito

Meer weten? Kijk op www.ardito.nl
Ardito Fotografie - 079-3436003
info@ardito.nl

Van de voorzitter

Onze vereniging beheert zelfstandig of samen met anderen een aantal websites. De site www.zoetermeermijnstad.nl onderhouden we samen met het Gemeentearchief, de afdeling Monumenten en de Bibliotheek. Deze site hebben we onlangs uitgebreid met enkele interessante onderwerpen op de tijdlijn en met onder meer de historie van Oud Soetermeer. Deze site is vooral gericht op de jeugd tot circa 25 jaar, maar blijft ook interessant voor ouderen.

Andere sites waar de vereniging met name inhoudelijk verantwoordelijk voor is, zijn www.allezoetermeeders.nl en www.oudsoetermeer.nl. Waard om bekeken te worden! Met de gemeente Zoetermeer onderhouden wij een digitale beeldbank, waarin inmiddels 10.000 foto's van Oud Soetermeer zijn opgenomen. Al deze sites worden in de toekomst steeds belangrijker. De jeugd maakt intensief gebruik van internet, als zij iets willen opzoeken. Het napluizen in boeken wordt steeds minder gedaan. Daar moeten we in de toekomst rekening mee houden.

De toekomst van het Historisch Genootschap is ook aan de orde, als we spreken over onze huisvesting. Dat is een actueel onderwerp, waarvan ik nu hoop dat we er in de ledenvergadering begin oktober helderheid over kunnen verschaffen. Onze voorkeur was en blijft een onderkomen in de Dorpsstraat, zodat we ons beter en intensiever kunnen presenteren bij het publiek. Op dit moment zijn we een bloeiende vereniging met bijna 1300 leden. Om dat te behouden zullen we veel Zoetermeeders moeten werven, die nu nog geen lid zijn. We moeten dus zichtbaar zijn en het publiek kennis laten maken met al onze producten en activiteiten.

Daarover spreken we onder meer tijdens onze ledenvergadering op 12 oktober. Het is ook om die reden van groot belang om die avond te bezoeken. Noteer de datum in de agenda!

Bert van Eken

Open Monumentendag zaterdag 12 september 2015

Open Monumentendag belooft dit jaar in Zoetermeer leuker dan ooit te worden. Zoals het er naar uitziet is een recordaantal monumenten open. Het thema kunst & ambacht zal daar ongetwijfeld mee te maken hebben. Het monument is immers de plaats waar kunst en ambacht samen komen.

Vele monumenten hebben prachtige ambachtelijk gemaakte details. Denk bijvoorbeeld aan het gebrandschilderde glas en glas-in-lood, aan de muurschilderingen, de tegeltableaus en het houtsnijwerk langs gootlijsten en op deuren. Van al deze ambachtelijke details zal een fototentoonstelling worden samengesteld in de voormalige buitenplaats Visvliet, Dorpsstraat 6.

Dit jaar werken beeldend kunstenaars actief mee aan de Open Monumentendag. In de Nicolaaskerk exposeren kunstenaars religieuze kunst. De ateliers in de voormalige christelijke school, Dorpsstraat 99, zijn in het kader van het thema opengesteld. In Hoeve Wildrijk, Zegwaartseweg 49, presenteert kunstenaarsvereniging The Artery zich. Piet Hekker van de Bakkerswinkel, Dorpsstraat 125, denkt aan het geven van workshops en Molen De Hoop aan de Eerste Stationsstraat trakteert op zelfgebakken brood en cake.

Een bijzondere attractie is dit jaar de kerktoren van de Oude Kerk aan de Dorpsstraat. Elk uur kan onder begeleiding een groep van maximaal 15 personen naar boven klimmen. Dan kan iedereen zelf bekijken hoe mooi en ambachtelijk de houten constructie van de toren gemaakt is. Voor de beklimming wordt een financiële bijdrage gevraagd, die is bestemd voor de restauratie van de toren.

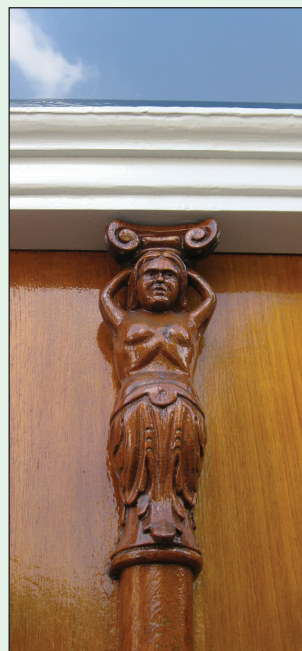
De monumenten zijn open tussen 11.00 en 16.00 uur.

Activiteiten

Voor alle activiteiten kunt u zich opgeven bij mevrouw F. Brandhorst, telefoon 079-351 70 47, of via activiteitencommissie@oudsoetermeer.nl. De activiteiten treft u ook aan op www.oudsoetermeer.nl

Zaterdag 12 september 2015

Open Monumentendag met als thema 'Kunst en Ambacht'.

Voordeur Dorpsstraat 9.
(Foto Botine Koopmans)

Zaterdag 19 september 2015 Bustocht naar Dordrecht/Biesbosch
Verzamelen om 8.00 uur. Vertrek vanuit de Marijkestraat om 8.30 uur. Onderweg stoppen we bij een restaurant voor een kopje koffie/thee met een appelpunt. Al naar gelang er tijd over is wordt het centrum van Dordrecht bezocht. Daarna rijden we door naar Werkendam voor een rondvaart door de Biesbosch. Vooraf kan in het vernieuwde Biesboschmuseum op eigen gelegenheid worden geluncht. Om 14.00 uur is de afvaart met de fluisterboot waarvan de schipper wetenswaardigheden over het gebied zal vertellen. Na afloop bezoeken we het Biesboschmuseum. We verwachten tussen 17.00 en 18.00 uur terug te zijn in Zoetermeer.
Kosten Euro 35.- per persoon. Reserveren noodzakelijk. Betaling kan plaats vinden op de bankrekening van het HGOS, nummer NL21ABNA0421255080, onder vermelding: "uitstapje naar Dordrecht".

Zaterdag 26 september
Festival Historisch Zoetermeer op de Markt.

Maandag 12 oktober 2015 Algemene Ledenvergadering
Locatie: 't Centrum, Frans Halsstraat 1. AANVANG: 19.30 uur.
De agenda vindt u hieronder.
Aansluitend om 20.15 uur start een feestelijke bijeenkomst, die toegankelijk is voor leden en niet-leden. Zie het programma op bladzijde 4.

Nieuwe leden

We heten de volgende nieuwe leden van harte welkom:

A.A.M. Bierman, Zoetermeer	H. Nijborg, Zoetermeer
C.W.J. Bos, Zoetermeer	A. Posthumus, Zoetermeer
K.B.L. Cammeraat-Agema, Zoetermeer	C.J.H. Putman, Zoetermeer
J.J. Coumou, Zoetermeer	J.H.A. Reeuwijk, Zoetermeer
H.C.M. Disco-Windmeijer, Zoetermeer	B.C. Stolker, Zoetermeer
G.J.H. Geurts, Zoetermeer	J. van Veen – Louwe Kooijman, Zoetermeer
M.C. Gorsen, Zoetermeer	T. Voorduyn, Zoetermeer
A. Herbert, Zoetermeer	S. Vos, Zoetermeer
T. Jurgens, Zoetermeer	A.A. Voskuilen, Zoetermeer
C.J.E. van der Kooij, Zoetermeer	A.W. Vroone, Zoetermeer
G.P.M. van de Kort, Zoetermeer	T.A.H. Zwennes, Zoetermeer
J.M. Moers, Zoetermeer	

Aanmelden als lid kan via onze website www.oudsoetermeer.nl of per post via Dorpsstraat 7, 2712 AB Zoetermeer. Vermeld uw naam, adres en geboortedatum en of u zich opgeeft als lid, jeugdlid (tot 18 jaar) of gezinslid (tweede op hetzelfde adres).

Agenda Algemene Ledenvergadering 12 oktober 2015 om 19.30 uur

Locatie: 't Centrum, Frans Halsstraat 1 te Zoetermeer

1. Opening
2. Vaststellen agenda
3. Mededelingen
4. Verslag van de ledenvergadering gehouden op 8 april 2015
Het verslag treft u hieronder aan
5. Bezetting bestuur
De heer B. van Eken (voorzitter) is aftredend en stelt zich voor een volgende periode herkiesbaar. Eventuele tegenkandidaten kunnen zich melden bij de secretaris J. de Ruiters (06 21 27 59 75 of secretaris@oudsoetermeer.nl)
Mevrouw A. de Ruiters is aftredend en niet herkiesbaar. Omdat het Bestuur ook na haar aftreden compleet is ontstaat geen vacature.
6. Huisvesting HGOS
7. Wat verder ter tafel komt en rondvraag
8. Sluiting

Feestelijke bijeenkomst

Op maandag 12 oktober om 20.15 uur is er aansluitend op de ledenvergadering een feestelijke bijeenkomst in 't Centrum, Frans Halsstraat 1, Zoetermeer.

Op deze avond is het echt feest voor het Historisch Genootschap. We komen voor het voetlicht met drie onderwerpen die ons op het lijf geschreven zijn. We laten ons verrassen met informatie die men 50 jaar geleden van belang vond om te bewaren in een loden koker. Er wordt iemand in het zonnetje gezet die hart heeft voor het Zoetermeerse erfgoed en er wordt een prachtig boek gepresenteerd met typisch Zoetermeerse verhalen. Bij zo'n feest hoort natuurlijk een hapje en een drankje. Ook niet leden van onze vereniging zijn van harte welkom. Zij kunnen lid worden, maar zij kunnen ook het gepresenteerde boek aanschaffen.

U bent van harte uitgenodigd om aanwezig te zijn bij:

* Uitreiking Drs. Jan van der Spek prijs. Om kennis en bewustwording te bevorderen is aan het begin van deze eeuw de Drs. Jan van der Spekprijs in het leven geroepen. Deze prijs wordt om de twee jaar uitgereikt aan een persoon of instelling die zich op bijzondere wijze heeft ingespannen voor het behoud van het cultureel-historisch erfgoed in Zoetermeer en omgeving. De Commissie Historisch Erfgoed heeft de nominatie verzorgd.

* De presentatie van het boek 'Boeren, burgers en buitenlui'. De Interviewgroep 'Sprekend Verleden' heeft gedurende 25 jaar veel interviews vastgelegd van oude(re)

Zoetermeeders. Deze interviews uit de periode 1920 tot en met 1950 zijn nu vastgelegd in een boek

* Het openen van de loden koker afkomstig uit de gesloopte Petrus MAVO. Bij de sloop van de school werd een gedenksteen en gesloten loden koker ontdekt. Deze koker bevat waarschijnlijk een oorkonde over de inwijding van de school door de pastoor of misschien een bisschop. Vanavond wordt deze koker geopend.

Facebook

Ook onze vereniging staat op Facebook: www.facebook.com/public/Historisch-Genootschap-Oud-Soetermeer. We willen deze pagina gebruiken om contact te houden met onze leden maar vooral ook om in contact te komen met (nog)niet leden.

E-mailadressen

Het bestuur is van plan om tussen het verschijnen van 't Seghen Waert de leden per e-mail te attenderen op nieuws over lezingen, tentoonstellingen, bijeenkomsten etcetera. Mogelijk wilt u dit nieuws ook ontvangen. Geef uw e-mail adres door aan ledenadministratie@oudsoetermeer.nl en blijf op de hoogte van het laatste nieuws. Graag ook doorgeven als uw e-mail adres wijzigt.

Verslag Algemene Ledenvergadering 8 april 2015

Volgens getekende presentielijst zijn zes bestuursleden en 34 leden aanwezig in 't Centrum aan de Frans Halsstraat.

1. Opening

De voorzitter opent rond 20.00 uur de vergadering en heet iedereen welkom. Hij staat stil bij het overlijden van het erelid Henk Oskam, oud voorzitter en van Bep van Adrichem, lid van de werkgroep activiteiten en ook betrokken bij de werkgroep Cultureel Historisch Erfgoed (CHE).

2. Vaststellen agenda

Er worden geen wijzigingen van de agenda voorgesteld. Na de pauze wordt Wethouder R. Paalvast in de vergadering verwacht om een toelichting te geven op de Cultuuragenda van de Gemeente Zoetermeer en de gevolgen hiervan voor de huisvesting van het HGOS.

3. Mededelingen

Er zijn berichten van verhindering ontvangen van: de heer R. Verhoeve, de heer E.W. van den Burg, de heer R. Visser, de heer en mevr. Westerman, mevr. Y. Bergwerf, mevr. A. de Ruiten en mevr. I. Visser.

Op 16 mei 2015 zal het HGOS aanwezig zijn in De Meerbloem aan de Dorpsstraat

tijdens de Oldtimerdag. Ook wordt op deze dag het informatiebord Daliegaten aan de Europaweg onthuld.

4. Verslag Algemene Ledenvergadering 1 oktober 2014
Het verslag, gepubliceerd in 't Seghen Waert 2015-1, wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Jaarverslag 2014
Het jaarverslag 2014 is opgenomen op de website en er is ook een aantal exemplaren aanwezig in de zaal. Dit verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

6. Jaarrekening 2014 en verslag kascontrolecommissie
De jaarrekening 2014 is opgenomen op de website en er is ook een aantal exemplaren aanwezig in de zaal. De jaarrekening wordt ongewijzigd vastgesteld.
De kascontrolecommissie bestaande uit de heren P. van Meisel en R. Grootveld doet verslag. Zij hebben geen opmerkingen over de jaarrekening 2014 en stellen voor de penningmeesters en het bestuur te dechargeren. De vergadering gaat hiermee akkoord.
Zij adviseren verder het bestuur:
- Bij betalingen van meer dan Euro 1.500,— een tweede bestuurslid mede te laten onderteken.
- Een bestuurslid te benoemen met dezelfde bevoegdheden als de penningmeester zodat bij afwezigheid van de penningmeester het werk kan doorgaan.
Het bestuur neemt deze adviezen over.

7. Jaarplan 2016
Het jaarplan 2016 is opgenomen op de website en er is ook een aantal exemplaren aanwezig in de zaal.
De voorzitter wijst erop dat de Gemeente Zoetermeer vindt dat als er subsidie wordt gegeven de bevolking van de inzet hiervan moet kunnen profiteren.
Het jaarplan wordt ongewijzigd vastgesteld.

8. Begroting 2016
De begroting 2016 is opgenomen op de website en er is ook een aantal exemplaren aanwezig in de zaal.
De begroting wordt ongewijzigd vastgesteld.

9. Verkiezing lid kascontrolecommissie
De heer P. van Meisel heeft twee jaar deel uitgemaakt van deze commissie, hij wordt bedankt voor deze werkzaamheden.
Voor het komend jaar zal de heer T. Vermeulen samen met de heer R. Grootveld de kascontrolecommissie vormen.

10. Bezetting bestuur HGOS

De heren F. Frankhuizen en M. van Veen, penningmeesters, zijn beiden aftredend. Zij hebben aangegeven niet voor een volgende periode beschikbaar te zijn.

Het bestuur stelt als bestuurslid voor de heer P. Bekking. Hij is ook bereid de functie van penningmeester op zich te nemen.

Er zijn geen tegenkandidaten, de vergadering gaat akkoord met deze benoeming.

Door de werkgroep Cultuur Historisch Erfgoed wordt de heer A. Bierman voorgedragen als bestuurslid. Er zijn geen bezwaren tegen deze voordracht zodat de heer Bierman is benoemd tot bestuurslid.

De heren Frankhuizen en van Veen worden bedankt voor het vele en goede werk voor de vereniging en ontvangen hiervoor een blijvend aandenken.

Voor de vele werkzaamheden gedurende een lange periode worden mevrouw R. Moers en de heer C. Klein door de voorzitter in het zonnetje gezet; naast de dankwoorden krijgen zij een bloemetje.

11. Cultuuragenda Gemeente Zoetermeer en huisvesting HGOS

Wethouder R. Paalvast geeft een presentatie over de plannen van de Gemeente Zoetermeer met betrekking tot de Cultuuragenda. Belangrijk voor HGOS is de verhuizing van het Stadsmuseum naar het te renoveren Stadhuis en de verkoop van 't Oude Huis door de Gemeente Zoetermeer. Hierdoor vervalt ook de huisvesting voor de vereniging. Oplossingen hiervoor zijn er nog niet. De wethouder zegt toe alle medewerking te zullen geven aan het zoeken naar een ander geschikt pand in de Dorpsstraat.

De voorzitter bedankt de wethouder voor zijn presentatie en zijn toezegging. Vervolgens geeft hij een presentatie over de werkzaamheden van het bestuur met betrekking tot de plannen van de Gemeente Zoetermeer tot dusver. Voor toekomstige huisvesting is een aantal criteria ontwikkeld en ook is er een aantal wensen:

Criteria:

zelfstandigheid HGOS - gericht op erfgoed - vestiging in de Dorpsstraat - ruimte voor alle werkgroepen - goede opslag collectie - ruimte voor ca. 25 personen - toegankelijkheid - zichtbaar voor het publiek - financieel haalbaar

Wensen:

vergaderruimte voor ledenvergadering en andere presentaties - gezamenlijk koffiepoint - tentoonstellingsruimte (geen museum) - mogelijkheid voor filmvoorstellingen.

In de gesprekken met wethouder Paalvast zijn en worden deze criteria en wensen gecommuniceerd en er is aan toegevoegd:

HGOS wil zich mede met anderen (Stadsmuseum) richten op presentatie erfgoed in het te renoveren stadhuis;

HGOS staat open voor het organiseren van enkele filmavonden per jaar in de kleine zaal van het Stadstheater;
HGOS krijgt een verenigingsgebouw / pand in de Dorpsstraat;
HGOS zal financieel geen risico's nemen.
De vergadering gaat akkoord met de gekozen richting van het bestuur en geeft toestemming voor voortzetting van dit beleid. De ledenvergadering beslist uiteindelijk over de gemaakte keuzes.

12. Rondvraag

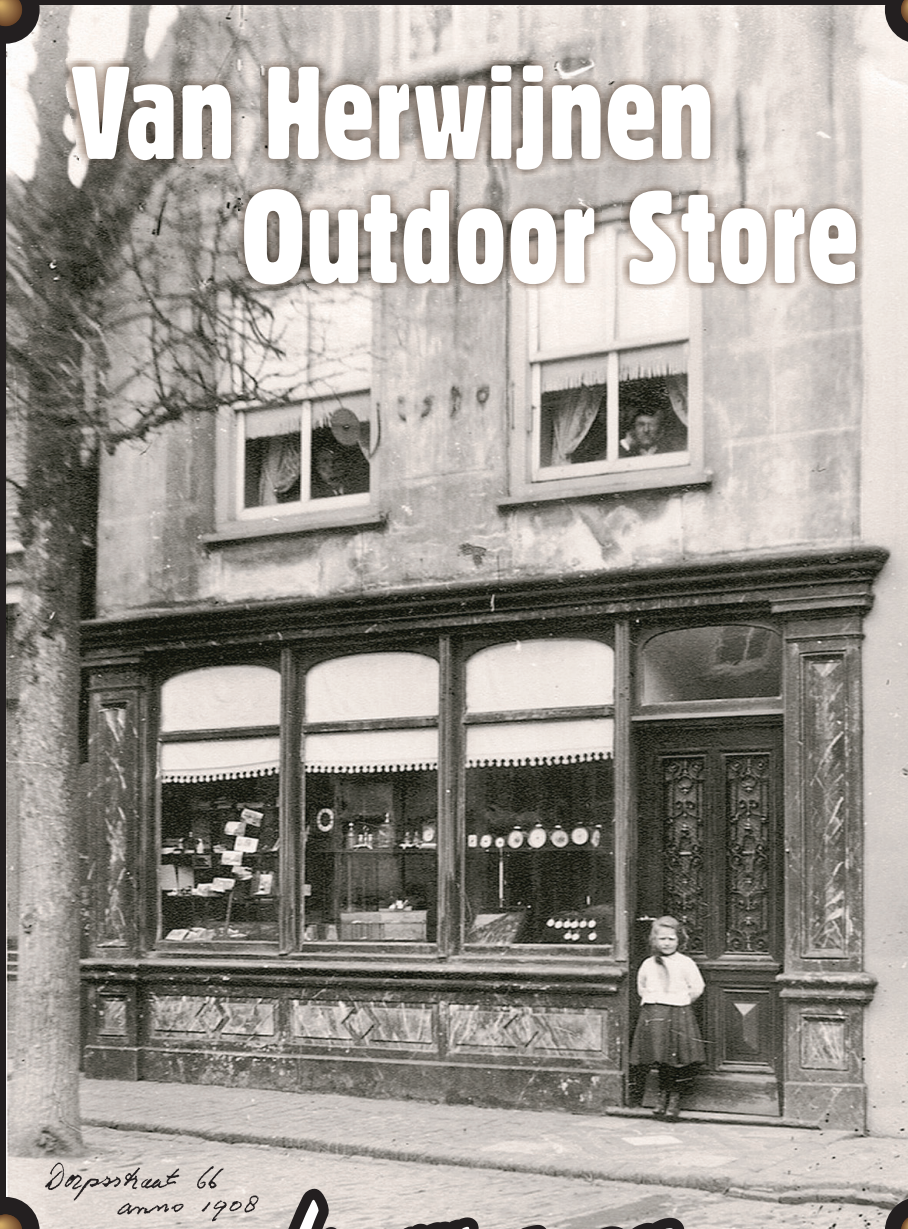
Hiervan wordt geen gebruik gemaakt.

13. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering en dankt iedereen voor aanwezigheid en deelname aan de discussie.

Van Herwijnen Outdoor Store

*Dorpsstraat 66
anno 1908*

vrijtijdskleding
wandelschoenen
bergschoenen
tenten

van
Herwijnen

dartsport
schietsport
campingaz dealer
kampeerartikelen

Dorpsstraat 66 - Zoetermeer - Telefoon (079) 316 35 51 - www.herwijnenzoetermeer.nl